

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Sabbati vigeſimâ tertiâ Decembris M. DCC. XLI.

M. JACOBO-FRANCISCO VANDERMONDE, Doctore Medico, Præſide.

An infantum, à dentitione, convulſionibus, vel ſoporibus, repetitus catharticorum uſus?

I.

OMINIS vita à doloribus auſpicatur. Vix eâ potitur miſer, cum diris torqueri, dentitionis labore, vix deſinat cruciatibus. Tumentes gingivæ prurigine, dolore, phlogoſi afficiuntur; pullulant in ore aphthæ, ardor & ſitis intenduntur, clamitant inſomnes infantuli, irrequieti huc, illuc agitantur. Alimentum aceſcit in ventriculo, devehitur ad inteſtina malè ſubactum, corruptum pungentia tormina, flatus, borborigmos ſuſcitat, pravum miniſtrat chylum: ſanguinem, bilem, ſuccum nutritium, alioſque inficit humores. Hoc ritu ſecretiones & excretiones pervertuntur. Stagnant in vaſis minimis liquida, inſpiſſantur, depravantur: infarciuntur viſcera, intumeſcit abdomen, exoritur febris, tuſſis, dyſ-

pnœa; torſpecunt artus, flacceſcunt; vix collum ſuſtinet capitis onus; tandem, aſtrictâ alvo, accedunt membrorum & tendinum ſubſultus, convulſiones, quandoque ſopores.

I I.

IN genere, ab accidentibus externis, vel animi pathematis, immo ſæpius à pravâ corporis diatheſi, ſpaſmorum, ſoporumque repete originem. Convulſio, ex Hyppocrate, fit vel inanitione, vel repletione. Hanc argue in pueris cauſam quæ cerebrum, & nervorum exordia conſtringere & opprimere potis eſt: infartum videlicet tubulorum ejuſdem viſceris, ſanguinis & lymphæ, in innumeris capillaribus hæſionem: viget enim inter caput & præcordia intimior conſenſus; dum infarta abdominis viſcera vix peragrans purpureus latex, ad capitis arterias regurgitat ibi cumulandus; cum non eâ proportione per venas relabitur, quâ arteriis vehitur. Eò plura ex abdomine refluunt, cum regurgitante ſanguine periculi, quòd illud totius corporis ſentina, & inquinamentorum receptaculum, ſuccorum ſtagnationi valde ſit obnoxium. Per mollem & teneram illius viſcerum compagem, per vaſa flaccidioris meſenterii adminiculo languente ſuffulta, per glandularum in eo diſperſarum debiliorem texturam, per vaſa plurimi generis ſuccos lenteſcentes, & pravè coctos vehentia, ſegniùs propulſi liquores ingurgitantur facilè, ſenſim ſine ſenſu congeruntur, parum renitente vaſorum huc, illuc flùctuantium tono. His adde infantulorum muſculos motibus & exercitationibus prorſus tunc temporis impares, fibras eorum laxiores & debiliores. Sic congeſtionum, cerebri foventur primordia.

I I I.

INTER omnia, ſagacitate, induſtriâque humanâ, ad ſanandas ægritudines, excogitata commoda, palmam ſibi proripuiſſe videtur catharſis. Hæc Apollinis arti coæva, ſola medicinæ nomine gaudet. Sua ſunt interim cuique morbo, tempori, ætati, regioni, anni tempeſtati, peuliaria evacuandi præſida è triplici regno deſumpta. Càve eadem in pleuride, quàm urgente apoplexiâ, decernas. In febribus bilioſis intermittentibus, tutò & feliciter in incremento propinabis, dum in inflammatoriis & acutis, non niſi declinante æſtu, relaxatiſque vaſorum fibris, adhibenda. Alia pueris, alia adultis, alia ſenibus ſunt præſcribenda cathartica. Qui ſub zonâ torridâ degunt populi, non niſi leniſſimis utuntur; Septentrionales autem draſtica, & acriora crebrò devorant inſontes hydragoga. Hyeme & autumno, ventres utpote calidiores, validiùs quàm verno & æſtivo tempore expurgare oportet. Mortalium primus qui morborum ſigna, & naturæ varia; in diſpari ſuimet habitu, attentè obſervavit molimina, Cauſarius. Is, valetudinem ſibi reſtauratam naturalis diarrhææ beneficio, haud ſemel expertus, tandem mole & pondere aggravatus, ad edulia ventrem laxantia recurrendum duxit. Sic nata purgandi occaſio. Inter ſenſilès corporis excretiones, hæc imprimis ſpectanda. Sint aliæ vel imminutæ, vel læſæ hæc uberior, naturæ motibus, aut opportuno ſubſidio comparata, aliarum ſæpe vices gerit: atque æquilibrium ſolida inter & fluida reſtituit, & ſanitatem; immo plures hâc judicantur morbi, quàm aliis ſimul unitis.

I V.

IN infantulorum, à dentitione, ſpaſmis & ſoporibus, cerebri compreſſionem ab infartu abdominis enatam, ſat ſuperque demonſtravimus. Hanc derivationis ope amovendam, ſicque primariam morbi cauſam auferendam, qui inficias iverit? Vel detracto è ſaphenâ ſanguine, vel dejectâ pluries alvo, vaſorum capitis derivatio comparanda. Utrumque molienti, certiores & conſtantiores perpendendæ indicationes. Has deſume ex molliori, & laxiori muſculorum, aliarumque tenerrimarum partium texturâ; ex vaſorum ubertate, & lymphæ nutritiæ redundantiâ; ex parcâ perſpiratione; ex pulſu molli & flaccido; & denique ex ſuccorum glutine & vaſorum atoniâ: quæ ſingula ſanguinis detractionem deterrent & reſpuunt. His adde, naturæ viam monſtrantis, veſtigia à venerando ſene olim explorata. *In progreſſu verò*, inquit, *cum jam dentire incipiunt, gingivarum prurigines, febres, convulſiones, alvi profluvia, & maximè cum caninos edunt dentes, & iis præſertim qui craſſiſſimi ſunt & alvos duras habent* 3. *prognos* 25. Cum verò eos qui alvi profluvio laborant minimè ſpaſmis corripi, etiam hodierna evincat experientia: quid obſtat quominus, hâc excretione provocatâ, gementi craſſiorum ſub pondere fluidorum naturæ, auxilium feratur? Cum, *quæ educenda ſunt, quò maximè natura vergit, ducere oporteat, per loca conferentia* 1. *acut.* 21. Non enim ſolam ventriculi & inteſtinorum ſaburram, iteratis catharticorum vellicationibus, foras amandari notum. Corpus humanum totum depurari poſſe per alvum, probant hiantia in inteſtinis lymphaticarum mesenterii arteriolarum oſcula: ex quibus, catharticorum ope, ſerum in fiſtulam inteſtinalem depluit. Aſt, in catharticis eligendis, invigilet ſedulò quiſquis ea pueris ægrotantibus porriget medicus. Aliis ſpiſſeſcit, aliis liqueſcit ſanguinis compages. Semotis prioribus, poſteriora eligat. Horum tenuiores moleculæ in ſanguinis alveum, per vaſa Chylopoeia protruſæ, eumdem ſic exagitant, ut inde minor evadat globulorum cohærentia: ſic vaſa ſtimulant, ut adaugeatur vis eorum ſyſtaltica. Debiliùs inter ſe cohærentes ſanguinis moleculæ, vaſorum actioni reſiſtunt minus, vaſiſque validiùs contractis, validiori niſu in ſe ſe mutuò arietant globuli ſanguinei. Augetur motus ſanguinis, tum inteſtinus, tum circulatorius. Dum verò tragœdiam agit in ſanguine quidquid catharticorum volatilius, haud muneribus fungendis impar, nerveam inteſtinorum tunicam in validiores contractionum niſus ciet, quid quid eorum craſſius quàm ut lacteorum oſcula ſubierit. Hinc jam tenuior facta, quæ ad meſaraïcarum arteriarum fines appellit ſeroſa ſanguinis portio, quaſi jugi ſtillicidio in inteſtina delabitur, adauctoque motu eorum periſtaltico, per catharſim foras amandatur.

V.

LICET præcipuum, puerorum convulſionibus, ſtabiliamus in purgatione præſidium: ex artis tamen fertili ſinu, diverſa alia depromi commoda, quis negat? Sunt & gingivarum frictiones, ſcarificationes, unctiones, aliæque topicæ medicationes, quibus omnino fidere nefas. Sunt antiſpaſmodica, temperantia, ſedativa, immo opiata ipſa, quæ in vaſorum infartu, & liquorum in

ſpiſſatione inutilia, ſi non noxia cenſemus. Sanguinis miſſio, non niſi indicationibus appoſitis, tentanda. Si pulſus durus, frequens, abdomen tenſum, renitens, urinæ fœceſque pertinaciter retentæ, ſaphenam illico ſeca, non ſemel tantùm, ſed quantùm urgebit occaſio, ægrotantiſque vires indulgebunt. Ea tamen ſit medenti cautela, ut clyſmata varia, fotus & unctiones adhiberi curet, pulveres abſorbentes deglutiendos jubeat, immo, purgatâ prius nutrice, puero cathartica adæquata, diuque repetita, ad morbi fomitem eradicandam depellendamqne præſcribat.

Ergò infantum, à dentitione, convulſionibus, vel ſoporibus, repetitus catharticorum uſus.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Franciſcus-Felicitas Cochu, Scholarum Profeſſor deſignatus.	*M. Joſephus de Juſſieu.*	*M. Philippus Davier de Breville, Dotariæ Hiſpaniarum Reginæ Medicus perpetuò ordinarius, & Chirurgiæ Profeſſor.*
M. Ludovicus - Florentius Bellot.	*M. Henricus - Franciſcus Bourdelin, Scholarum Profeſſor.*	*M. Petrus Maloet, Conſiliarius Medicus Regis ordinarius, nec non domûs Regiæ Invalidorum Ducum & Militum, & Regiæ Scientiarum Academiæ Socius.*
M. Joannes de Dieſt.	*M. Antonius - Joannes Daval.*	*M. Guillelmus de Magny.*

Proponebat Pariſiis JACOBUS-FRANCISUS LE CHAT DE LA SOURDIERE, Cenomanenſis, Baccalaureùs Medicus, A. R. S. H. 1741 à ſextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU. Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1741.